

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שני י' אב תשפ"א | דף היומי בבלי: סוכה יב | דף הכולל: שקלים כב.
דף היומי בהלכה: מסעיף ג' עד תחילת סימן תרכ"ח.
מוסר: זכור למרים - מתחילת ההקדמה עד תחילת הפתיחה.
קנין חכמה הלימוד השבועי: פרק יא 'הקנאה גם היא' עד פרק יג 'אמנם על כל פנים'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

החושך שגילה את האור – "כך ניצלנו מאסון הקריסה במיאמי" | יוצאים לנופש? קחו על עצמכם משימה מיוחדת... | מדוע התקלקל המזגן באוטובוס של הקעמפ? סיפור מרגש של השגחה פרטית | 2192

על דא ועל הא

נכנסתי למעלית ובטעות לחצתי על הכפתור הלא נכון לכיוון מעלה. המעלית עלתה ובאחת הקומות נכנס אליה יהודי. פניתי אליו: "האם יש אפשרות להקים שיעור דף היומי אצלכם במשרד?". הוא הביט בי כמו חיכה שנים לשאלה הזו

הרה"ג ר' חיים דוד קובלסקי שליט"א, ראש בית המדרש למגיד שיעור מאורות הדף היומי על שגירי הדף היומי ועל הזכות לפתוח שיעורים

המלאכה ויהודים רבים עדיין לא זכו להצטרף למעגל לומדי הדף היומי. תקופת הנופש, בה לומדים רבים נפוצים על פני כל הארץ, מהווה הזדמנות נדירה לפעול לצרף עוד יהודים למעגל לומדי הדף היומי. ואם תאמר: אני? מסוגל ליזום שיעור? ובכן, בדברים שנשא הרה"ג ר' חיים דוד קובלסקי שליט"א, ראש בית המדרש למגיד שיעור מאורות הדף היומי, הוא המריץ את קהל המשתתפים לצרף משתתפים נוספים לשיעור הדף היומי, תוך שסיפר מעשה שאירע עמו:

"נכנסתי למשרד בבניין משרדים גדול, וכאשר שאלתי את בעל המשרד בדבר אפשרות להקים במקום שיעור תורה, הוא הגיב: כאן? בבניין הזה? יש סיכוי להקים שיעור? אין סיכוי! רוב האנשים אינם שומרי תורה ומצוות וכולם עובדים קשה ומנצלים כל שנייה. אין סיכוי כבוד הרב! נכנסתי למעלית ובטעות לחצתי על הכפתור הלא נכון לכיוון מעלה. המעלית עלתה ובאחת הקומות נכנס אליה יהודי. פניתי אליו: "האם יש אפשרות להקים

בתקופה זו רבים יוצאים לנופש ומתארחים במקומות אליהם אינם מגיעים במהלך ימות השנה. לומדי הדף היומי, אשר אינם מוותרים על שעת ההנאה היומית שלהם, יאתרו בוודאי שיעור דף היומי באיזור שהותם, ונסיון השנים שעברו מלמד כי יש בכך משום גיוון; מגיד שיעור אחר, משתתפים אחרים, וגם הפרייה. אין לך בית המדרש בלא חידוש. רבים מן הנופשים שבים אל שיעור האם שלהם עם רעיונות מעניינים שחוו בשיעורי הדף היומי בתקופת הנופש שלהם ומאמצים אותם במשך השנה. למשל, ידוע לנו על יהודי שהבחין בשני לומדי הדף היומי החוזרים בצוותא על הגמרא לאחר השיעור, וכשחזר לביתו אימץ את הרעיון והוא מיישם אותו בדביקות עם חבריו זה שנתיים ימים.

תקופה זו טומנת בחובה אפשרות יוצאת דופן - לזכות לפעול להגברת לימוד התורה ולהקמת שיעורי הדף היומי. ברוך ה' הוקמו שיעורים רבים בדף היומי, בערים, בכפרים, במושבים, במשרדים, ובעצם בכל סוגי ריכוזי הציבור. אך עדיין רבה

ומכאן לכמה עצות פרקטיות ומעשיות. מומלץ לעיין בלוח המודעות של בית הכנסת, כדי לקבל מידע על חיי בית הכנסת. במרבית בתי הכנסת ניתן דיווח מלא על כל סוגי הפעילות המתרחשים בו, וכך אפשר לדעת אם בבית כנסת זה מתקיים שיעור תורה.

היה ומתברר כי בבית הכנסת לא מתקיים שיעור תורה, כדאי לפתוח בשיחה עם אחדים מן המתפללים ולשוחח עמם על אודות שיעור תורה, האם היו מעוניינים להשתתף בשיעור תורה ומה לדעתם התדירות המומלצת לקיומו (ישנן קהילות בהן מקיימים שיעור חד-שבועי, אשר במהרה הופך לשיעור יומי, לבקשת המשתתפים). אפשר להסביר את הייחודיות של שיעור הדף היומי, המגבש יחד את כל חברי בית הכנסת, את המתיקות של הדף היומי, המאחדת את כל יהודי העולם, כחזונו של הגאון רבי מאיר מלובלין זצ"ל. כדאי לציין כי כיום שיעור דף היומי בבית כנסת הוא דבר מובן ומקובל, כפי שרוכשים ספר תורה וכפי שמתקינים מזגנים... סוכה י"א-י"ז ט'-ט"ו אב עמוד מכאן ואילך - הדרך קצרה. ברוב המקרים תתקבל תשובה חיובית, המתפללים יגיבו בחום וברצון, וכל שנותר הוא... להמשיך לבית הכנסת הבא. יחד נעשה ונצליח!

(מתוך גיליון מאורות)

שיעור דף היומי אצלכם במשרד?". הוא הביט בי כמו חיכה שנים לשאלה הזו, והשיב: "היו שלשה משתתפים. אני ועוד שניים". בשיעור הראשון השתתפו עשרות איש!

משמים מסובבים. כשרוצים לעשות רוחניות רואים את הסייעתא דשמיא. העוסק בהפצת תורה זוכה לסייעתא דשמיא מוחשית, שהרי הוא מגשים את ייעודו של עם ישראל. מתוך ידיעה כי לא כל אחד חש עצמו כמוכשר לפתיחת שיעור בדף היומי, פנינו אל אחד העוסקים בתחום, למתן הדרכה קצרה עבור המעוניינים במצווה רבתי זו.

"בתקופה הראשונה הרגשתי נבוך כשפתחתי בשיחה עם מתפללים, או עם גבאי בית כנסת, על פתיחת שיעור דף היומי, כמו איש שיווק שבא למכור מוצר, ועליו לשכנע את הצד השני להסכים, להצטרף ולסייע. מהר מאד הבנתי שהדברים שונים לחלוטין. ברוב המקרים התברר שהאנשים עמם שוחחתי המתנינו זה שנים לשיחה מעין זו. בהתרגשות ובפנים מלאות ציפייה היו מקבלים את פני ובצמאון רב מבקשים לשמוע, כיצד מקימים שיעור, איך עושים ומתי זה יקרום עור וגידים.

כשמגיעים למקום חדש ומתעניינים לגבי הקמת שיעורי תורה, צריך לזכור שרבים מן המתפללים בבית הכנסת כמהים להשתתף בשיעור תורה, ואך חוסר תזמון והעדר ידע, ולפעמים גם חוסר התארגנות, גרמו לכך שעד כה לא הוקם שיעור בבית הכנסת.

הסיפור היומי

משראה האיש כי החניה בבית המלון עולה הרבה כסף, החליט להוריד את בני משפחתו במלון וחזר להחנות את הרכב בחנייה שבביתו, על מנת לחזור משם למלון ברגל. והנה, ברגע שסילק רגליו מהבניין...

החושך שגילה את האור - נס ההצלה של משפחה יהודית מאסון הקריסה במיאמי

ובגפו נסע להחנות את הרכב בחנייה שבביתו על מנת לחזור משם לבית המלון ברגל.

והנה באותו רגע שסילק רגליו מהבניין, קרס הבניין רח"ל. אין צורך לתאר שמאותו הרכב לא נשתייר שריד ופליט. ומלבד גילוי ההשגחה המדוקדקת בבחי' 'לרגעים תבחננו', ושנפרעו ממנו רק ברכושו, וכלשון הזוה"ק (תיקו"ז קמ ג): 'אית מאן דפרע בממוניה ואית מאן דפרע בנפשיה' - הרי נוכח לראות כי אותה 'מכת חושך' נועדה להציל אותו ואת כל משפחתו ממיתה משונה לחיים.

כי הכל מודים שלא בנקל מקבל האדם את העובדה - שבעמדו על פתח ביתו אחר 'גלות' של כמה שבועות אינו יכול להדליק את האור, כמה רוגז וכו' כרוכים בזה... אך לאמיתו של דבר אותו חושך היה גילוי אור יקרות להצילם ולהחיותם...

(באר הפרשה)

מעשה שסיפר 'בעל הנס', יהודי שהתגורר באותו בניין שהתמוטט לפני כמה שבועות על יושביו במיאמי שבמדינת פלורידה.

כמה שבועות קודם לאותו הלילה נסע עם כל בני משפחתו לעיר אחרת, וחזרו באותו לילה גורלי לביתם. משנכנסו לבית ורצו להעלות את האור, הוברר להם לצערם כי 'משום מה' נפל זרם החשמל וכל הבית שרוי בחשיכה גדולה, ועל הכל, אי אפשר להפעיל את המזגן להקל מעליהם את החום הנורא והמעיק.

בדלית ברירה הלכו עם כל בני הבית לבית מלון שבקרבת מקום לשהות שם בלילה. האב לקח את בני המשפחה ברכבו. משרצה להחנות את רכבו בחניית בית המלון, הבין שהחניה תעלה לו ממון ודמים, אמר לעצמו - לא ולא, מספיק שאנו נשלם ממון על הלינה - לא אשלם על החניה. הוריד את בני המשפחה,

שח ר' נטע בשמחה למרן הגרי"ז, כי הוא מתארח עמו באותו מלון, ולא עוד אלא שחדריהם סמוכים זה לזה. מיד הרצינו פניו של הגרי"ז והוא שאל: "באיזו שעה נוהג אתה לעלות על יצועך בלילה?"

על מה דאג מרן הגרי"ז סולובייצ'יק זצ"ל בעיירת הנופש בשווייץ

"אם על כך דאגתו, אנא אל ידאג", הרגיע האיש את מרן. "שמחה גדולה היא לי לשמוע את הבריסקער רב בעת שאומר קריאת שמע שעל המטה".
גם לשמע דברי הרגעה אלו עדיין לא נחה דעתו של מרן והוא הוסיף והקשה: "ומה יהיה על שנת זוגתכם? שמא מפריע אני לה בכך?"
"אין מקום לדאגה", השיב האיש מניה וביה. "בטוחני כי גם זוגתי שמחה בכל מאודה לשמוע את הבריסקער רב בעת שאומר קריאת שמע".
כששמע מרן את תשובת האיש סירב לקבל את דבריו ואמר: "אף על פי כן צריכים אתם לשאול את פיה על כך. אי אפשר לסמוך בענין זה על השערה בלבד".

(ספר הרב מברסק חלק ב')

וְעִשִּׂיתָ הַיָּשָׁר וְהַטּוֹב בְּעֵינֵי ה' (דברים ו יח)

בעת ששהה מרן הגרי"ז מברסק בעיירת הנופש שילץ אשר בשווייץ, התהלך באחד מן הימים בסמטאותיה של העיירה והנה הופיע מולו יהודי חסידי. היה זה ר' נטע פרנס, שבא להקביל את פני מרן הגרי"ז. לאחר שנתן לו ידו לשלום שח למרן בשמחה אודות הזכות שנפלה בחלקו להתארח באותו מלון עמו, ולא עוד אלא שחדריהם סמוכים זה לזה.
כששמע זאת מרן הרצינו פניו, ומיד שאל אותו: "יאמר נא לי מר, באיזו שעה נוהג אתה לעלות על יצועך לישון בלילה? הלא יהודי מבוגר אני, ופעמים רבות ישן אני בשעה מאוחרת, ואז כשאקרא את קריאת שמע שעל המטה באריכות ובקול רם, אפשר שאפריע לכם לישון" - שח מרן בדאגה כנה לאיש.

"כשהתעוררתי לא נתן לי החלום מנוח, נזכרתי בעברי המפואר, בעיירתי ובמשפחתי. בנס הגדול כשניצלתי מן הבור ובהבטחתי לסיים את הש"ס..."

ההבטחה שהתגשמה - והחלום שהזכיר

זצ"ל. פעם בהיותי ילד, בשמחת תורה נשא אותי המהר"ם על כפיו ואמר לי: 'אתה תגמור את הש"ס... לימים פרצה מלחמת העולם השנייה והנאצים ימ"ש העבירו אותי שבעה מדורי גיהנום, באחד מהם הושלכתי יחד עם עוד ארבעה נערים לבור עמוק כדי להרגנו... בצר לי זעקתי: הלוא המהר"ם שפירא אמר לי שאני יגמור את הש"ס, אני חייב להישאר בחיים! כל הילדים נהרגו ואני נשארתי בחיים.
"עברה תקופה, צבא ארה"ב שחרר אותנו ועברתי לגור בארצות הברית. המציאות החדשה וגשמייתה של אמריקה השכיחו ממני את אט את עברי. נישאתי אמנם לאשה יהודיה, אך חייתי כאמריקאי חילוני לכל דבר. נולדו לי ילדים, והם הלכו בדרכי ומוצאם היהודי כלל לא בא לידי ביטוי..."

ר' שמעון אליקון, יהודי ממקסיקו, סיפר לרבי אברהם יצחק מישקובסקי שליט"א על אירוע נדיר אותו חווה בעת שהשתתף פעם יחד עם משלחת מכובדת ממקסיקו בסיום הש"ס בארצות הברית. ישבתי שם ליד יהודי מבוגר כבן תשעים", סיפר ר' שמעון, "וברגע סיום הש"ס, כאשר פרצה השמחה והמשתתפים פיזו ורקדו בכל עוז לשמחתה של תורה, הצעתי לאותו יהודי לרקוד יחד אתי. הוא נענה להזמנתי ואמר לי: "בשמחה זו אני מספר אחת.... ואני מספר שתיים, ענית לו בהלצה, ומיד שאלתי אותו: בשמחה שרבות יהודים משתתפים בה, מדוע הנך חושב שאתה מספר אחת...?
ליישוב ואספר לך את סיפור חיי, אמר לי היהודי המבוגר, נולדתי ב'לובלין וגדלתי על ברכי רב העיר הגאון רבי מאיר שפירא

מעשה עלי לשנות את אורח חיי ולמלאות את תפקידי. קראתי לכל בני משפחתי, סיפרתי להם את דבר החלום, וכולנו יחד חזרנו בתשובה שלמה...

התחלתי מיד ללמוד את הש"ס כהבטחתי וכברכת רבי מאיר שפירא מלובלין, והנה אני זוכה כעת לסיים את הש"ס... עתה מבין אתה מדוע אני מספר אחת בשמחה הזו...?

(חזון עובדיה פנחס תשפ"א הרב פנחס זרביב מכוון למעשה לתגובות ולחומר נוסף
(gmail.com@p0583271323)

"עד שחל המפנה הגדול בחיי. לילה אחד נגלה אלי בחלומי מורי רבי לשעבר המהר"ם שפירא מלובלין זי"ע, ואמר לי: אתה הרי חי בזכותי...! טענת שאמרתי לך לגמור את הש"ס... על מנת כן ניתנו לך חייך במתנה... חזור לחיות כיהודי כשר, החל ללמוד את הש"ס ותסיימו... "כשהתעוררתי לא נתן לי החלום מנוח, נזכרתי בעברי המפואר, בעיירתי ובמשפחתי. בנס הגדול כשניצלתי מן הבור ובהבטחתי לסיים את השי"ס... הבנתי כי

על דא ועל הא

מדריכי הקעמפ כבר החלו לחשב את הסכום הגדול שיצטרכו לשלם להנהלת הפארק בגלל האיחור, אך אמרו: כל דעביד רחמנא לטב עביד... ואכן הקב"ה הראה להם בחוש עד כמה 'לטב עביד'...

מעשה שאירע לפי כשבוע בקעמפ של באבוב בארה"ב

ואכן בחמלת ה' עליהם הראה להם בחוש עד כמה 'לטב עביד', כי אחרי כמה דקות התקשרו אליהם מהנהלת הפארק, שלרוב עומס המבקרים לא יצליחו לפנות בזמן, וזמנם יחל להחשב רק מ-6:45... וראו מיד כמה שמירות שמרו עליהם ממעל, כשהעסיקו אותם משמיא בהעברת תלמידים מהכא להתם, כי אם היו מגיעים בזמן היו מתמודדים קשות כיצד לשמר עיני התלמידים - בחורים וילדים בוגרים מהראיות והמציאות הקשה שהיתה שם ... כשהם עומדים על פתחו של פארק.

זאת ועוד, כי כשבאו לפארק ראו שכלל לא היה מזגן מקולקל, אלא הנהג לא ידע כיצד להפעילו אל נכון, אך היתה זאת סיבה מאת ה', כי לבינתיים נשלח עבורם אוטובוס נוסף - תחת אותו האוטו שהמזגן התקלקל בו, והיה נראה שלחינם הוא נשלח, ובאמת גם בזה היתה הכנה מן השמים לישועתם, מאחר שברצותם לחזור נתקלקל (קלקול אמיתי) אחד האוטובוסים ולא יכול היה לזוז ממקומו, והיה להם זה החדש למפלט, לקחת בו את התלמידים שנשאר ללא אוטובוס.

(באר הפרשה)

סיפר הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א, מעשה שאירע לפני שבוע בקעמפ 'באבוב' בארה"ב. מדריכי הקעמפ קבעו עם הנהלת פארק מסוים שביום שלישי בשעה 6:15 אחרי הצהריים יעמוד כל הפארק בשלמותו עבורם, כלומר שמשעה שלימה לפני הזמן המיועד הם מפנים את הפארק הענקי ממבקרים, שלא תמיד הם תואמים את רוח חסידישע בחורים... וכל זה בעד סכום הגון של מעות.

למען נוחות התלמידים - מחמת מרחק הדרכים, שכרו מדריכי הקעמפ 10 אוטובוסים חדשים ומהודרים (ולא לקחו את התלמידים באוטובוס תלמידים רגיל).

ויהי בנסוע המחנה, נתקלקל על אם הדרך באחד מהאוטובוסים המזגן, ומאחר שבאותו היום הוציא הקב"ה חמה מנרתיקה עד כדי סכנה בנסיעה ללא מזגן, הוכרחו לפזר את נוסעי אוטובוס זה בין שאר האוטובוסים - תהליך שארך כמחצית השעה... וכבר החלו מדריכי הקעמפ לחשב חשבוננו של עולם, שעליהם יוטל לשלם להנהלת הפארק תשלום רגיל גם עבור מחצית השעה שאינם משתמשים בפארק, אך אמרו כל דעביד רחמנא לטב עביד...

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

האם הבטחת 'וצייתית את ברכתי' לשומרי שביעית, אמורה גם בזמן הזה ששביעית מדרבנן?

משולחנו של הרה"ג רבי מרדכי הלוי שוורצבורד שליט"א מורה הוראה 'נאות שמחה' - מודיעין עילית

דברי חז"ל 'העוסק בריבית נכסיו מתמוטטים, שנאמר (תהלים ט"ו) כספו לא נתן בנשך וגו' עושה אלה לא ימוט לעולם' - משמע שאם עשה ריבית יתמוטטו נכסיו, ודן הריב"ש האם זה נאמר גם בריבית דרבנן או שמא הפסוק מדבר רק בריבית האסורה מן התורה, ומסקנתו שגם בריבית דרבנן נכסיו מתמוטטים [כמבואר למעיין בדבריו היטב].

א"כ נלמד שמידה טובה מרובה ממידת פורענות, ואם הנכסים מתמוטטים גם עבור מצוה דרבנן, בודאי שברכת התורה לגבורי כח שייך גם לשומרים שביעית מדרבנן, וידוע מהעוסקים עם החקלאים שרואים בחוש ברכה מיוחדת למעלה מגדר הטבע.

שאלה: ברכה מיוחדת נותנת התורה לגיבורי הכח שומרי שביעית, 'וצייתית את ברכתי'. האם ברכה זו קיימת גם בזמן הזה, שלרוב הפוסקים השביעית היא מדרבנן, או שמא רק כאשר יש חוב מן התורה נוהגת הברכה, ולא כשזה מדרבנן? תשובה: דעת הסמ"ע (סי' ס"ז סק"ב) שכאשר אין השביעית מן התורה אין את הבטחת הברכה, אכן המבי"ט (ח"ג סי' מ"ה) נוקט בפשיטות שגם בזה"ז יש ברכה, וכן הכריע החזון איש שביעית (סי' ח"י סק"ד) שגם בזמן שהשביעית דרבנן יש ברכה, שבי"ד של מעלה עושים מה שגוזרים בבי"ד של מטה. ונראה בעיני ראייה גדולה מדברי הריב"ש (סי' ש"ה), שדן לגבי

אם היה האב מרגיל את בניו מנערוותם לשמור את לשונם, היה קל להם אחר כך לגדור את עצמם לגמרי במידה קדושה זו

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'חפץ חיים'

בנפשם מצד ההרגל, והיה קל להם אחר כך לגדור את עצמם לגמרי במידה הקדושה של שמירת הלשון, והיו זוכים עבור זה לחיי העוה"ז והעוה"ב, כמו שנאמר (תהלים לד, יג-יד) "מי האיש החפץ חיים וכו' נצור לשונך מרע".

עוד מציינים בביאורים ומוספים, כי גם באופן שמותר ואף מצוה לספר לבניו בגנות אדם אחר, כגון שרואה באדם אחד שמוחזק במידה מגונה, כגון גאווה או כעס או שאר מידות רעות, או שהוא בטלן מתורה וכיוצא בזה, ורוצה להזהיר את בניו שלא יתחברו עמו כדי שלא ילמדו ממעשיו - כתב החפץ חיים לעיל (כלל ד ס"י) שמצוה עליו לבאר להם מדוע מספר בגנותו, כדי שלא יבואו לתמוה עליו שהוא סותר את עצמו, כי פעם אומר להם שאסור לספר בגנות אדם אפילו על אמת, ועתה הוא מספר בעצמו.

בסעיף יד (כלל ח' מהלכות לשון הרע) מעורר החפץ חיים על חובתו של כל אדם להוכיח תמיד את בניו ולהפרישם מדיבורי לשון הרע, וכותב שיעשה כן בלשון רכה, שיציע בפניהם את גודל העונש שיהיה עבור זה לעתיד לבוא וגודל השכר למי שנוזהר בזה. בביאורים ומוספים מביאים מה שכתב החפץ חיים לקמן (כלל ט ס"ה בהגה"ה) בשם הגר"א (אגרת הגר"א), שהדיבור והמידות צריכים הרגל רב, וההרגל על כל דבר - שלטון. וביאר החפץ חיים, שכאשר נתבונן היטב נמצא, שסיבת פרצת העוון המר של לשון הרע היא מחמת שכל אחד הורגל מנערותו לדבר מה שהוא רוצה באין מוחה, ואינו מעלה על דעתו אז שיש חשש איסור בדבר, ולכן גם בבגרותו כשנודע לו שיש איסור בדבר, קשה לו מאד לשנות את טבעו הנטוע בו מנערותו, לא כן אם היה האב מזהיר תמיד את בניו ומרגילים בזה מנערותם, ממילא היה דבר זה נטוע

איזה סכך היה לדור המדבר?

סוכה דף יב

יקב כתיב כאן ואי אפשר לסכך בו

בעוד שבימי החג צריך לשבת ולאכול דוקא תחת ענני הכבוד. לעומת זאת, בציווי שלפנינו בפרשת ראה בערבות מואב בטרם כניסתם לארץ, ואז כבר פסקו ענני הכבוד, היה צורך לפרש להם שיעשו את הסוכה מדבר שגידול ומן הארץ ואינו מקבל טומאה, כי מעתה כבר לא ישבו תחת ענני הכבוד!

(כמוצא שלל רב דברים טז יג)

הסבא קדישא רבי ישראל מרוז'ין זצ"ל שואל למה נשתנתה מצות סוכה מכל המצוות, שאצל כולן חייבו אותנו שיהיה דוקא מן המובחר וההדור שבהם, טלית נאה אתרוג נאה וכדו' ואילו כאן במצות סוכה דוקא מן הפסולת שמסככין את הסוכה בפסולת גורן ויקב?

אלא שבא לרמז בזה, כי כידוע עבודתינו בראש השנה, יום הכפורים ועשרת ימי תשובה היא בבחינת 'יראה' מחמת אימת יום הדין, אבל סוכות 'זמן שמחתינו', הרי שעבודתינו היא בבחינת 'אהבה'. ומהו עבודת האדם בימי הדין? הרי הוא משליך את הפסולת שנמצא ברשותו, והיינו המעשים הלא טובים ומתחרט עליהם וחוזר בתשובה, אבל מכיון שאין זה נעשה אלא מתוך יראה, בכוחו לעשות מזדונות לשגגות (יומא פו:) אבל לא לעשותן לזכויות, ולכן כשמגיע חג הסוכות שאז זוכין לעשות תשובה מאהבה, שמחפך אותן לזכויות, בא הציווי ברמז בדבריהם ז"ל שיקח מן הפסולת שבידו, שעדיין הם כשגגות ויעלם לבחינת סוכה, לעשות תשובה מאהבה ומהפכן לזכויות.

(באר בשדה)

בפרשת ראה אומרת התורה "חג הסוכות תעשה לך שבעת ימים באספך מגרנך ומיקבך" (דברים טז יג), ומפרש שם רש"י על פי סוגית הגמרא בסוכה (יב.) "באספך מגרנך ומיקבך - לימד שמסככין את הסוכה בפסולת גורן ויקב".

ותמה הגאון רבי שלמה הכהן מוילנא, מאחר ומפסוק זה למדנו דינים יסודיים הנוגעים לבניית הסוכה, אם כן היתה התורה צריכה להקדים פסוק זה כבר בפרשת אמור בפסוקים של מצוות החג 'בסוכות תשבו' וגו' (ויקרא כג מב), שהרי יש להקדים את דין עשיית הסוכה לפני דין הישיבה בסוכה, ולמה נטרה התורה מללמדנו דינים אלו עד לפסוק זה בפרשת ראה, שנאמר בערבות מואב? ובפרט אם נאמר שגם דור המדבר הצטוו לשבת בסוכה, אם כן ודאי שהיה צורך ללמד את דיני עשייתה עוד בטרם שהגיעו לערבות מואב.

אולי, הוא מיישב, יש לומר שבדור המדבר ישבו תחת ענני כבוד כל ימות השנה, וענני הכבוד היו סכך כשר שהרי גידולם מן הארץ, וכמאמר הכתוב "ואד יעלה מן הארץ" (בראשית ב ו), וכפי שמצינו בגמרא בסוכה (יא.), וגם אינם מקבלים טומאה, ומשום כך לא היה צורך לפרט להם את הדין שסכך צריך להיות רק מדבר שגידולו מן הארץ ואינו מקבל טומאה, כי ענני הכבוד שסיככו עליהם ממילא עמדו בתנאים אלו.

ואם כן, כך היתה כוונת הציווי בפרשת אמור "בסוכות" - בפתח תחת האות ב', כלומר, בסוכות שבהן אתם יושבים כל ימות השנה - "תשבו שבעת ימים". כלומר, באותן סוכות חובה עליכם לשבת בחג הסוכות. אלא שבשאר ימות השנה הישיבה בסוכות אלו היא רשות,

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

לשמוע ולחשמיע

ברכב, בבית, ובכל מקום...

התקשרו לקו השיעורים של 'דרשו'
וקבלו אלפי שיעורים והרצאות להאזנה

077-2222-666

פרשת השבוע מפי מיטב המרצים

חדשות 'דרשו' ועדכונים

מידע לנבחני 'דרשו'

'גישמאק בלימוד'

הרצאות על מתיקות התורה

שיעורי תוספות לפי סדר 'הדף היומי'

הרצאות לחגים ומועדים

תוכניות מיוחדות

שידורים חוזרים מאירועי 'דרשו'

שיעורי 'הדף היומי'
בעברית, אידיש וצרפתית

שיעורי 'הדף היומי בהלכה'
בבקיאות ובעיון

'הפוח בכל יום'
תוכנית יומית עם
סיפורים וחיזוקים

קו השיעורים של 'דרשו' לחייג, ללמוד, לדעת

נוי סוכה העשוי מחומר הפסול לסיכוך - באיזה אופן נחשב כחלק מהסכך?

(במקורות).

וחומר הפסול לסיכוך אשר אינו משמש כנוי סוכה, אינו 'בטל' לסכך אף כשהוא תלוי במרחק של פחות מארבעה טפחים. ונחלקו הפוסקים בנוגע לפורס בגד רטוב תחת הסכך על מנת לייבשו, אם הוא נחשב כסכך פסול.

[שו"ע תרכז, ד, משנ"ב ט-יג, וביה"ל ד"ה ואם; וראה שו"ע תרלב]

נוי סוכה העשוי מחומר הפסול לסיכוך, התלוי תחת הסכך במרחק של פחות מארבעה טפחים (32-38.4 ס"מ, לשיטות השונות), הריהו 'בְּטָל' לסכך, ונחשב כחלק ממנו. אולם, נוי סוכה כזה, התלוי במרחק של ארבעה טפחים ויותר מהסכך, אינו בטל לסכך, ולכן, אם רוחבו ארבעה טפחים ויותר, דינו כסכך פסול, שבמקרים מסוימים פוסל את כל הסוכה, (ראה

נוי סוכה שמשתלשל למרחק של חצי מטר מהסכך - האם נחשב כסכך פסול?

דהיינו, אף במרחק של פחות מארבעה טפחים.

ונחלקו הפוסקים בנוגע לנוי סוכה העשוי מחומר הפסול לסיכוך, התלוי במרחק של פחות מארבעה טפחים מהסכך, אך משתלשל למרחק של ארבעה טפחים ויותר מהסכך - האם הוא 'בְּטָל' לסכך, או שנחשב כסכך פסול.

[שו"ע תרכז, ד, ומשנ"ב ט; ביאורים ומוספים דרשו, 12]

כאמור, נוי סוכה העשוי מחומר הפסול לסיכוך, שרוחבו ארבעה טפחים ויותר, התלוי תחת הסכך במרחק של יותר מארבעה טפחים מהסכך, נחשב כסכך פסול. וכתבו הפוסקים, שאף אם רוחבו פחות מארבעה טפחים, אין לתלותו, כדי שלא ישלול בתליית נוי שרוחבו ארבעה טפחים. ויש מגדולי ישראל שנהגו שלא לתלות נוי סוכה תחת הסכך כלל,

האם מותר לישון בסוכה במיטה התחתונה של 'מיטת קומתיים'?

זה שהמיטה יוצרת, נועד לשימוש תחתיו. ומאידך, יש שהורה שמותר לישון אף במיטה התחתונה שבמיטת קומתיים - כאשר גובה החלל שבין שתי המיטות נמוך מעשרה טפחים - למרות שהמיטה העליונה משמשת באופן קבוע כ'גג', משום שאינה מיועדת לשמש כגג, אלא כמיטה לשוכב על גבה.

[משנ"ב תרכז, ה; ביאורים ומוספים דרשו, 9]

כפי שלמדנו, מותר לישון בסוכה תחת מיטה שגובהה פחות מעשרה טפחים. ולמרות שגג קבוע נחשב כ'אווהל' לענין זה גם כשגובהו פחות מעשרה טפחים, אך כלל זה הוא רק בגג המיועד לשימוש תחתיו, ולא ב'גג' המיועד לשימוש על גביו, כמו מיטה או שולחן.

ויש שהסתפק בנוגע למיטה שהובאה לסוכה מלכתחילה על דעת שיישנו תחתיה, אם מותר לישון תחתיה, היות וכעת 'גג'

* הישן בסוכה תחת שולחן או מיטה אשר גובה החלל שתחתיהם עשרה טפחים ויותר - לא יצא ידי חובתו; ונחלקו הפוסקים אם דין זה הוא מדאורייתא או מדרבנן.
* סוכה פטורה ממזוזה, מפני שהיא דירת עראי. ואף חדר החייב בכל ימות השנה במזוזה, אשר מסירים את גגו והוא משמש כסוכה - פטור בימי החג ממזוזה.
* אדם שנאנס ולא בנה סוכה בערב החג, או שהרוח העיפה את הסכך מעל גבי סוכתו בחג עצמו, ואין לו סוכה לשבת בה - יש אומרים שמותר לו לבקש מגוי לבנות עבורו סוכה ביום טוב.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

בן אשכנז המתפלל ביחידות בחודש אלול - האם צריך לתקוע בשופר?

רבה - ובחוץ לארץ, עד שמיני עצרת - את פרק כ"ז שבתהלים, המתחיל במילים "לדוד ה' אורי וישעי", פעמיים בכל יום, לאחר תפילת שחרית, וכן לאחר תפילת מנחה או ערבית, בהתאם למנהגים השונים. ובראש חודש, וכן בשבת - יש שאומרים פרק זה בין תפילת שחרית לתפילת מוסף, ויש שאומרים אותו לאחר מוסף.

מנהג בני אשכנז לתקוע בשופר בכל ימות החול של חודש אלול, לאחר תפילת שחרית; מהיום השני של ראש חודש אלול, עד יום לפני ערב ראש השנה. וציבור שלא תקעו בשחרית - נחלקו פוסקי זמננו אם יתקעו לאחר תפילת מנחה. והמתפלל ביחידות, אינו חייב בתקיעה זו. ועוד נוהגים בני אשכנז, לומר מראש חודש אלול ועד להושענא

[שו"ע תקפא, א ו; ביאורים ומוספים דרשו, 2, 4, 5 6]

הלוח היומי

י' אב | רבי מסעוד חי רקח זצ"ל מטריפולי-לוב, בעל מעשה רקח על משנה תורה להרמב"ם

בשנת ג' אלפים של"ח ביום זה (י' באב) נשרף רובו של בית ראשון ולחלק מהדעות גם רוב ביהמ"ק השני נשרף ביום זה. יה"ר שיהפכו לנו לששון ולשמחה.

יארצייט:

ביום זה נולד ונפטר (ב' אלפים שי"ח/ט) יששכר בן יעקב אבינו ולאah אמנו ע"ה.
תקפ"ז: רבי אריה יעקב ב"ר משה למברסקי זצ"ל מסמילא בעל שו"ת רבינו יעקב מסמילא.
תקכ"ח: רבי מסעוד חי רקח זצ"ל מטריפולי-לוב, בעל מעשה רקח על משנה תורה להרמב"ם.
תשכ"ב: רבי יוסף ב"ר יחזקאל פנט זצ"ל, אדמו"ר מדעעש ובעל שארית יוסף.

הרב אלישיב זרק את השמיכה...

הגה"צ רבי דב יפה אמר: ידוע שבמשך עשרות שנים היה מרן הגרי"ש אלישיב מתעורר כארי באמצע הלילה להגות בתורה הקדושה, ושמעתי מתלמיד מובהק שלו שתיכף כשהיה מתעורר משנתו, מיד הוא היה משליך את השמיכה מעליו... (לעבדך באמת - פרשיות השבוע עמ' תא)

בעת שמגיע הזמן לקום בבקר נשתדל שלא להתעכב במיטה אלא נקום בזריזות לעבודת השי"ת

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il